

Як підприємцю припинити господарську діяльність: реалії – 2017 (частина 1)

Підприємницька діяльність – це завжди ризик. І нерідко трапляється так, що, незважаючи на всі докладені зусилля, вона не приносить бажаних прибутків. Про те, як фізичній особі позбавитись статусу суб'єкта господарювання – далі у нашій статті.

Умовно процедуру припинення підприємницької діяльності фізичної особи можна поділити на декілька етапів.

I. Виключення з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР).

II. Зняття з обліку в органах Держстату, ДФС, ПФУ.

III. Подання останньої звітності та розрахунки за податками, зборами і ЄСВ.

IV. Закриття підприємницького рахунку в банку

Розглянемо кожен із етапів детальніше.

Виключення з ЄДР

Які документи потрібно подати

Аби припинити господарську діяльність ФОП слід подати державному реєстратору **заяву про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця за її рішенням** (форма 12, затверджена наказом Мін'юсту від 18.11.2016 р. № 3268/5).

При поданні зазначеної заяви **особисто** підприємцеві потрібно буде пред'явити паспорт громадянина України (або тимчасове посвідчення громадянина України, або паспортний документ іноземця, або посвідчення особи без громадянства, або посвідку на постійне чи тимчасове проживання).

У разі подання документів **представником** додатково подається примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) документа, що засвідчує його повноваження. Звісно ж, якщо відомості про повноваження цього представника не містяться в ЄДР.

Зазначене вище передбачено п. 1 ч. 4, ч.ч. 5, 6 ст. 18 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 р. № 755-IV (далі – Закон № 755).

В якій формі подати документи

Документи для державної реєстрації можуть подаватися у **паперовій або електронній формі**.

У паперовій формі документи подаються особисто заявником або поштовим відправленням (ч. 1 ст. 14 Закону № 755).

Зауважимо: у разі подання документів поштою справжність підпису заявника повинна бути нотаріально засвідчена (п. 5 ч. 1 ст. 15 Закону № 755).

Документи в електронній формі подаються заявником через портал електронних сервісів (ч. 3 ст. 14 Закону № 755). Щоправда, скористатись таким способом подання документів можуть лише підприємці, що отримали електронний цифровий підпис (*далі* – ЕЦП) (абз. 2 п. 2 р. IV Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, затвердженого наказом Мініюсту від 09.02.2016 р. № 359/5 (*далі* – Порядок № 359)).

Куди подавати документи

Документи для припинення підприємницької діяльності ФОП може подати:

- виконавчому органу сільської/селищної/міської ради (якщо відповідна місцева рада прийняла рішення про наділення власного виконавчого органу повноваженнями з держреєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців);
- Київській міській/районній/районній у місті Києві державній адміністрації;
- нотаріусу;
- акредитованому суб'єкту (актуальним переліком акредитованих суб'єктів державної реєстрації можна ознайомитись за [посиланням](#)).

Якщо при держадміністрації або виконкомі міської ради створено центр надання адміністративних послуг (*далі* – ЦНАП), документи для держреєстрації припинення підприємницької діяльності слід подавати саме до такого центру.

Державна реєстрація на підставі документів, поданих у паперовій формі, проводиться суб'єктом державної реєстрації **незалежно від місцезнаходження фізичної особи – підприємця в межах області або міста Києва**. Тобто якщо, скажімо, підприємець зареєстрований у Києві, він може звернутись до ЦНАП при будь-якій районній у місті Києві державній адміністрації.

Якщо ФОП зареєстрований на території Автономної Республіки Крим/міста Севастополя/ населених пункти, в яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження/населених пункти, що розташовані на лінії зіткнення в Донецькій та Луганській областях¹, зареєструвати припинення господарської діяльності можна у будь-якого суб'єкта держреєстрації в межах України (пп. 1 п. 1 наказу Мініюсту від 25.11.2016 р. № 3359/5).

¹ Перелік населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та перелік населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення, затверджені розпорядженням Кабміну від 07.11.2014 р. № 1085-р.

Державна реєстрації на підставі документів, поданих в електронній формі, проводиться **незалежно від місця знаходження фізичної особи в межах України** (ч. 2 ст. 4 Закону № 755).

Коли відомості про припинення підприємницької діяльності будуть внесені до ЄДР

Документи, подані для реєстрації припинення діяльності ФОП, розглядаються держреєстратором **протягом 24 годин** після їх надходження (крім вихідних та святкових днів) (п. 1 ч. 1 ст. 26 Закону № 755).

У разі відсутності підстав для зупинення розгляду документів та відмови в державній реєстрації, державний реєстратор вносить запис до Єдиного державного реєстру про припинення підприємницької діяльності, та оприлюднює результати здійснення реєстраційної дії на порталі електронних сервісів: <https://kap.minjust.gov.ua>.

Відзначимо: приймаючи документи для припинення діяльності ФОП в паперовій формі держреєстратор (або особа, вповноважена на їх прийняття) видає заявникові в тому числі і код доступу до результатів розгляду документів через портал електронних сервісів (п. 3 р. II Порядку № 359). У такий спосіб фізична особа може пересвідчитись, що її підприємницька діяльність припинена. Окрім того, при заповненні заяви на припинення діяльності ФОП в останній можна зазначити про бажання отримати виписку з ЄДР у паперовій формі (особисто або поштою).

Наостанок *звертаємо увагу:* адміністративний збір за державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця **НЕ справляється**.

Вікторія Туманова, юрист

Інформація підготовлена за підтримки Кричун П.М.
та консалтингової компанії [TCG CONSULTING](https://www.tcgconsulting.com)
(власники видання «Справжня Бухгалтерська Газета»
та сайту [buhgazeta.com.ua](https://www.buhgazeta.com.ua))